

KIADÓ HIVATAL:

Belicey-ut 4 szám
hova a előzetési pénzek
hirdetések és minden a ki
adóhivatalt érdeklő közle
mények küldendők.

Nyitási díj egy sor
közlési díj 20 fillér

Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 10 kor. — fillér
Félévre 3 kor. — fillér
Negyedévre 2 kor. 50 fillér

SZERKESZTŐSÉG

Belicey-ut 4. szám
hova a lap szellemi rész
illető közlemények kü
lendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

Hivatalos közlemények.

7814-899

Hirdetmény

a tőkekamat és járadékadó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában.

Az 1900. évi január hó 15-ig a tőkekamat és járadékadó alá eső jövedelmeket, az azokat élvező egyén vagy erkölcsi személy bevallani köteles.

Tőkekamat és járadékadó tárgyát képezi mindazon vagyon, mely a föld-, ház- és keresetadó, valamint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek adója által közvetve vagy közvetlenül nem érintetik; képezik jelesen: mindazon kamatok, osztalékok és jutalékok, melyeket az ország valamely lakosa (egyen vagy erkölcsi személy) a jövedelem forrásokból, úgymint:

a) bel vagy külföldről folyó életjáradékokból; özvegyi ellátásból v. rokonsági évi járadékból;

b) kézi- vagy jelzáloggal biztosított vagy egyszerű adólevelekre, váltókra, vagy bármilyen nemű kötvényekre, bel vagy külföldön kölcsön adott, továbbá hitbizományi, családi s alapítványi tőkéből;

c) belföldi földbirtokkal összekötött, a föld adó tárgyát nem képező dologi jogosítványokból; d) külföldön fekvő föld vagy házbirtokokból ipari, kereskedelmi, s bármilyen nevezett alatt érteendő külföldi részvényekből;

e) az állami vagy

f) törvényhatóságok által kibocsájtott, a külföldi törvények által adómentesség kedvezményben nem részesített kötvényekből húz; végre:

g) a hitelüzlettel foglalkozó, s alapszabályait értelmében pénzbetétek átvételére jogosított pénzügyintézeteknél, továbbá takarékpénztáraknál és mindazon intézeteknél, melyekkel takarékpénztári üzem van összekötve, utalványok, betéti könyvek és egyéb beléti okmányok vagy folyószámla mellett gyümölcsözés végett elhelyezett tőkéből folyó jövedelem

Az adózók a vallomás beadásának kötelezettsége alól a következő tőkéből folyó jövedelmekre nézve felmentettek:

a) a fentebb említett magyar államkötvények,

b) az adómentességben nem részesített elsőbbségi kötvények kamatai,

c) nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek által felvett és jelzálogilag biztosított tőkék kamatai.

A pénzügyintézeteknél elhelyezett, fentebb g) alatt említett tőkéből folyó jövedelmet ezen tőkék birtokosai szintén nem tartoznak adó alá bevallani.

Ellenben a pénzügyintézetek kötelesek ezen kamat jövedelem és pedig;

a) a kifizetett kamatok összegét évnegyedévenként, minden év március, július, szeptember és december havának utolsó napján.

b) a tőkésített kamatok összegét félévenként, minden év jan. és július havának utolsó napján a kir. adóhivatalnak kimutatni és az ezen kamatok után járó adót egyidejűleg beszedni, jogosítva vannak azonban arra, hogy azt az adót a kifizetett, vagy a tőkéhez írt kamatokból visszatartassák.

A tőkekamat és járadékadó az adó évet megelőző évben élvezett kamat és járadékjövdelem után lévén kivetendő, az 1899 évi adózat alá az 1898. évben élvezett kamat (járadék) jövedelem vallandó be.

A tőkekamat és járadékadó az adóköteles fél állandó helyén vették ki.

Mindazon adózók, kik a tőkekamat és járadékadó alá tartozó jövedelemforrásukat az államkincstár megrövidítésére irányított számdékből, az adókötelezettek és tárgyak összeírása alkalmával akár szóval, akár írásban valótlanul mondják be, vagy eltitkolják, az adótárgynak egészben vagy részben történt eltitkolásával elkövetett jövedéki kihágás miatt az 1883. évi XLIV. t.-czik 100 § a értelmében büntetettek.
Szarvas község Elöljárói.

7814-899

Hirdetmény.

A III oszt. keresetadó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában.

Az adózók kötelesek 1900 évi január hó 20-ig üzletük, vállalatuk vagy egyéb hasonló foglalkozásuk után az adóévet megelőző három évi, vagy ha az üzlet, vállalat vagy foglalkozás annyi év óta még nem állana, az annak megkezdésétől számított, illetőleg fennállása idejére eső kereseti vagy üzleti tiszta nyeresémet bevallani.

Évi tiszta nyeresémet vették az üzletből vagy foglalkozásból eredő összes jövedelmek az a része, mely az üzlet vagy foglalkozás folytatásához szükséges kiadások kivonása után fennmarad, az üzlettulajdonosnak s általában az adófizetésre kötelezettnek oly kiadásai azonban, melyek nem az üzlettel vagy foglalkozással járnak, hanem akár magának, akár pedig családjának és hozzá tartozóknak fenntartására szolgálnak; a jövedelemből, keresményből le nem vonhatók.

Aki több ilyen vállalatból, kereset illetőleg jövedelem forrásból húz jövedelmet, köteles minden egyes vállalatról, vagy keresetről külön vallomást adni.

Azok az adókötelesek, kik segédekkel dolgoznak, tartoznak a vallomáshoz segédmunkásaik jegyzékét csatolni, mely jegyzékben a segédek nevei az üzletbe vagy foglalkozásba belépésüknek ideje, havi vagy évi fizetésük pontosan kiteendő.

Az adózó, aki az adókötelezettek és adótárgyak összeírása után lép a kereset és harmadik osztályába tartozók sorába, adóköteles üzletének megnyitása napjától két hó alatt köteles vallomást adni.

A III oszt. keresetadó alá eső jövedelemnek bevallása, valamint az üzletben alkalmazott segédek bejegyzésére szolgáló űrlapok az adózóknak a községi előjárók (város adóhivatalok) által ingyen szolgáltatnak ki.

A bevalló az űrlap egyes rovatait betölteni s annak bizonyításul, hogy adózókat saját tudomásához képest pontosan és lelkiismeretesen közölte, eskü helyett nevét polgári becsületzava zálogául, valamint a bevallás napját és helyét előírni köteles.

E vallomás fentebb kitűzött határidő alatt a községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál) nyújtandó be.

Mindazok az adózók, kik üzletüket, vállalatukat, keresetüket vagy jövedelem forrásukat az államkincstár megrövidítésére irányított számdékből az adókötelezettek és adótárgyak összeírása alkalmával akár szóval, akár írásban valótlanul mondják be vagy eltitkolják, az adótárgynak egészben vagy részben történt eltitkolásával elkövetett jövedéki kihágás miatt az 1883. évi XLIV. t.-cz. 100. szakasza értelmében büntetettek.
Szarvas, 1899. december 20.
Szarvas község Elöljárói.

7814-899.

Hirdetmény.

A IV. oszt. kereseti adót illetőleg, az adózók a következőkre figyelmeztetnek:

1900. évi január havában az állandó fizetés, nyug. kegy vagy tiszteletdíjat húzó állami, törvényhatósági, alapítványi, községi, egyházi társulati és magántisztek, tisztviselők, hivatalnok, közeg-k. nyug. vagy kegydíjat húzó özvegyek; állandó alkalmazásban levő üzletvezetők, felügyelők, kezelők, könyvelők, pénztárnokok s általában 40 forint több havi díjt húzó segéd-k. segéd munkások, állandó fizetést élvező lelkészek, tanárok, tanítók, nevelők, írók művészek, hivatalszolgák stb. a kereset negyedik osztálya alá tartozó keresményüket az alább említendő kivételével, részükre ingyen kiszolgáltatandó vallomás íveken bevallani tartoznak, azonkívül a vállalatok és intézetek igazgatója előjárósáig, pénztár, föld birtokos, vagy üzlettulajdonos, a kitől, vagy a melytől az adóköteles fizetést húzza, szintén kötelezhető arra, hogy a nála, illetve üzletében állandó fizetés mellett alkalmazott egyének név és fizetésjegyzékét az adókövető hatóságnak, nyújtsa be.

Az adókötelesek az összes rendes fizetést nyug. kegy vagy tiszteletdíjat, szóval mindazokat a járandóságokat, melyeket az állásukkal egybe kötött bármilyen néven nevezendő szolgálatuk fejében akár készpénzben, akár természetnyekben, akár egyéb járulékokban élveznek — a folyó évi vagy ha az a folyó évre megállapítható nem volna az előző évi állapot szerint a vallomásba felvenni tartoznak.

Ezen keresmények bevallása alól azok az illetmények sem vették ki, melyek adoztatás tárgyát nem képezik, mert annak elbírására: vajjon valamely készpénzbeli vagy természetnybeni járandóság, avagy egyéb járulék a kereset adó negyedik osztálya alá esik-e vagy sem, kizárólag az adó kivetésére illetékes közegek vannak hivatalva.

A IV. osztályu keresetadó alá tartozó járandóságoknak az államkincstár megrövidítésére irányított számdékből történt valótlan bemozdása vagy be nem vallása (1875. XXIX. tczik 31. szak) jövedéki kihágást képez, melynek bírsága 1-8 annyi mint az az összeg, melylyel az államkincstár megrövidítéstől. Kár összegnek vették az az összeg, melyet a közadók kivetésére illetékes közegek, jogérvényesen megállapítottak.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek tisztviselői vallomást nem adnak, ezeknek illetményeit az illető vállalatok és egyesületek kötelesek bevallani, a kivetett keresetadót tőlük beszédni és az állampénztárba évnegyedenként beszedni.

Tisztek, tisztviselők és hivatalnokok, kik fizetéseiket állami vagy államkezelés alatt álló közalapítványi pénztárból húzzák, vallomást adni nem kötelesek, ezen adókötelesek, keresetadóját a pénzügyi hatóság szabja ki, és havi vonások útján a közpénztár szedi be.

Ha valaki a IV. osztályu kereseti adó tárgyát képező több rendbeli illetményt élvez-nesetben a IV. osztályu keresetadó az illetmények összegét után vették ki.

Kelt Szarvason, 1900. január 6.

Szarvas község Elöljárósága.

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.
t 60
szon
agnál
házá-
ró.
Legnagyobb rakár ércz és fakoporsóban.

A huszadik század.

A század, mely pár napja, hogy született, épp úgy mint az apja, a harcz százada lesz. De nem a politika, nem a nemzeti hűség vagy gyűlölködés, nem az államfők szimpátiája vagy antipátiája lesz a huszadik század harczának szülő oka, hanem az egyének a minden irányban való szabadság utáni törekvése és a népek gazdasága. Harczolni fog az emberiség, hogy minél jobban éljen. A gazdasági erők, az elvonult és az új szabadságok fognak surlódní és küzdeni és ki tudja, nem lesznek e ezek a harczok éppen olyan véresek, mint voltak az eddigiek?

Mi magyarok nem vagyunk elkészülve erre a küzdelemre. De biztos, hogy azért ki vesszük a részünket belőle. A mikor a vihar végigzúg a tengeren, rezgésbe jön a tenger vizének minden atómja.

Az európai kulturálmok között mégis mi állunk legtávolabb ettől a harcztól és ezért még nagyon sokat kell dolgoznunk és alkotnunk, hogy ha majdan útni fog a nagy óra, önbizalommal és érett felfogással vethessük magunkat a népek kavarárdó árjába. És ha így lesz, kell, hogy megújodva kerüljön ki a legmesszebb menő szabadsági jogokkal felruházott és gazdaságilag erős, egységes Magyarország a küzdelemből, hogy folytassa hivatott szerepét a világtörténelem csinálásában.

Roppant sok a tenni valónk a huszadik században s a nagy munkához hozzá kell járulnia minden egyes honpolgárnak, a romanak, a szerbnek és a tónak is. Nincs messze az idő, hogy mint a nagy kulturálmok ezek a nemzetiségek is átfogják látni, hogy iridentikus törekvések sem nem aktuálisak, sem nem hasznosak, hanem kárhozatos agytörések, melyek a reális boldogulás lehetőségét megnehezítik, sőt kizárják. A gazdasági boldogulás, mint egyedüli aktuális és reális ambíciója a XX-ik század népeinek, őket is átfogja hatni. A mindentéle pánszláv törekvéseket el fogja nyelni a XX-ik század viharos tengeré, a minthogy elnyelte a XIX. század a vallási viszályokat; egy lesz a magyar nemzet abban a törekvésben, hogy minden egyes polgára jólétben, jó törvények védelme alatt éljen. A modern tudományos és gazdasági haladás egyik legszebb vívmánya, a villamos reflektor, bevilágít az agyakra és szívekbe is és akik eddig a sötétben tapogatóztak homályban keresgéltek, látni fogják az igazi célt, mely ment az elfogultságtól és melyet a felebaráti szeretet szentesít meg.

A felebaráti szeretet! A gazdasági boldo-

guláson kívül ez fog legjobban érvényesülni a huszadik században Humanitárius intézményeknek most még sajnós, nem is sejtett arányokban kell szerepetet játszani a jövő nemzedék közéletében. A technika jövendő vívmányaival, melyek mind nélkülözhetőbbé teszik az emberi munkaerőt, negyzeres arányban kell fejlődnie az emberszeretlet intézményeinek. S a huszadik század embere szívesen fog meghajolni a kor azon következményének, hogy adjon másoknak, mert belátja, hogy amit másnak ad, azt tulajdonképpen a saját javára adta.

De dacára a technikai vívmányoknak, dacára a mindenható kereskedelmi és ipari fogalomnak, a huszadik század legdédelgettebb és leggondozottabb drágasága a föld lesz a föld amely tápál. A XIX. században rosszul bántak a földdel, zsarolták és nem becsülték, de ebben a században, melyben több lesz az ember, de csak ugyanakkora a föld, nagyon meg fogják becsülni egész nagy állami intézmények fognak majd létesülni, hogy őrködjenek a föld jogai felett. És a tudományos és emberies műveltség magaslátán így fogunk visszatérni a földhöz, őstermészetéhez, az igazsághoz.

A huszadik század legérdekesebb problémája: a nő. A nő néhány évtized óta mind határozottabb szárny-öbákat tesz, hogy ott hagyja a Gondviseléstől neki adott hivatását és részt vegyen a férfi kenyérharczában. Igaz, hogy nem szívesen teszi. A kitörtatlan társadalmi rend az ő től jogaival és fél felvilágodottságával, gazdasági berendezkedésének aránytalanságával készíti arra, hogy erkölcsi elete rovására, terméketlenségre kárhoztassa magát és a férfit kenyérkeresetében megrovidítse.

Hogy hová fog fejlődni a nőemancipáció, azt nem is sejtetheti most senki, mert az emberiség történetében nincs példa erre a jelenségre. A nő emancipációja a XIX. század eredetisége és egy úttal búne is. Búne, mert elvonja a nőt a terméketlenségtől. Csak ezt az egy igazságon a apuló érvel lehet felhozni a nőemancipáció ellen, de ez az érv oly súlyos, hogy meg kell döbbenünk a jövőtől.

A nő problémáját valószínűleg megfogja oldani a huszadik század és csakis úgy oldhatja meg, hogy a nőt visszatértesse a családi tűzhely mellé és családi tűzhelyet biztosít mind a nőnek.

És bizva, remélve áll az új század bölcsőjénél az emberiség. Nem sötétség, nem homály az, amit hanem kődben aszó világosság. Könnyűt, vért, nyomort takar a kőd — de el fog oszlani mint minden kőd és ragyogni fog a világosság. Ez a század a világosságé lesz!

Előfizetési felhívás

a „SZARVASI LAPOK”

(Szarvas város hivatalos lapja.)

t i z e n h e t e d i k é v f o l y a m á r a .

Ismét letűnt egy esztendő az idők vég-lenségében és lapunk belépett tizenhetedik évfo-lyamába.

Minden dicsekvés nélkül merünk hivatkozni tizenhat éves múltunkra, mert ezen idő alatt híven szolgáltuk a közügyeket, még pedig minden haszonlesés nélkül.

Nem természetünk nagyhangú ígéretek tenni, de amit ígértünk, azt igyekeztünk is teljesíteni, hogy teljesítsük, arra garancia tizenhat-éves múltunk.

Íranyunk és célunk most is a régi, szolgálói a közügyeket minden mellékcselekedéssel, legjobb tehetségünkhöz képest előmozdítani községeinknek és a vidéknek anyagi és szellemi előrehaladását, buzdítólag s lelkesítőleg közremunkálni annak az íránynak a megerősödésére, amely hivatva van községeink és a vidék jövő boldogulását és tovább fejlesztését biztosítani.

Bizalommal kérjük lapunk barátainak további szíves támogatását, bizalommal kérjük az előli ctekek megújítását.

Szarvas 1900. január 7.

A Szerkesztőség.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek előfizetése az év végével lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetések legcélszerűbben postautalvány útján eszközölhetők.

Előfizetési fejtételek:

Helyben házhozhordva vagy vidékre postán küldve

Egész évre . . . . . 5 frt — kr.

Fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.

Negyed évre . . . . . 1 frt 25 kr.

Szarvas, 1900. jan. 7én.

A kiadóhivatal.

T Á R C S A

A sikkasztó.

A Józsefváros egyik félre eső utcájának három emeletes bérháza előtt a fekete kocsis áll, melyen minden ember, szegény vagy gazdag csak egy utat, még pedig az utolsó szokta meg tenni.

Az utca, dologidő lévén nem igen vett tudomást a szomorú vendégről. A szomszédházból idehallatszott a kintorna játéka, a suszterinas füttyölve haladt a tulsó járdán, csak néhány nyomorék, a temetősek elmaradhatatlan látogatói, meg egy pár kíváncsi verődött össze a kapu alatt.

A bejárat nem pompázott fekete díszben, nem őrizte ezüstesatos nagyszakálú portás jelölését annak, hogy szegény ember fejezte be földi pályafutását. A pompás temetés moló győzelme vagy annak, vagy befolyásnak a szegénység felett. A mi ezután következett abból egyaránt kap szegény, gazdag, úr vagy szolga! a fekete föld elosztásához nem kell protektió. A kapu alatt egy ingujjra vetkőzött ember pipálgat. A házmaster lehet, mert a bevallottak bőbeszédűségével beszél részleteket a házban lefolyt tragédiáról.

Tegnap délután még láttam haragosan verdeste a levegőt, hat órákor pedig híz a hozták átlótt fejjel holtan. A pénztár úgy beszélék rendbe volt hanem . . . Persze, persze veti közbe ajkbiggyesztve a szénkereskedő a sarokról. A két szóban és az ajkbiggyesztésben benne volt az egész ítélet, melyet a közvélemény a szerencsétlen felett hozott. Szegény ember a ki úri módra él, kültekezik természetesen más pénzéből, azután pisztolyhoz nyúl és azzal fizeti meg tartozását, minden benne volt abban az ajk biggyesztésben.

Fent a harmadik emelet szegény, udvari lakásában feküdt a halott széltől koponyájával. Két szemé tágra,

nyitva meredt a semmiségbe, jobb kezét göresően összeronította, mintha most is a pisztoly ágját markolná.

Az emberek meglehetősen egykedvűséggel tekintettek mellette, figyet sem vetve az özvegyre, aki csendesen sirdogált a sarokban.

A kis fiú, a ki féltékeny megbűzódott az anyja mellett, mielőtt sóhajtásnál ijedten nézett a sirdogáló asszonyra, míg végre maga is sírásra fogta a dolgot, félt a fekete emberektől, a gyászleplettől, a nyomasztó csendtől.

Az anya hof szeretettel simogatta a szőke fiúcskát, hol meg felújuló fájdalommal eltaszította magától a gyermeket, kire még szepőlőden név sem maradt. Szegény asszony, keservedben utily igaztalanul vádolód a halottottal!

Fekete Márton pénztárnoka volt egy nagy banknak. Főnökei szerették a kis igéretű embert és teljesen meg bízták benne. Pontosan végzette munkáját, nyugodtan és egy kedvtelen mint egy gép pedig belül borzasztó harcz ült. Két életet élt, A hivatalos órák belül bevet — kiadott szárazreket és úgy kezelte a rá nézve teljesen értéktelen papírdarabokat, mint más az összes gyufa dobozokat.

Ha aztán haza ment a szomorú lakásba, hol egy örökkösen drezás képű asszony és kiesényes gondok vártak rá, óriási és elérhetetlen valamivé nőtte ki magát egy tíz forintos.

A szatócs, a pék, a mészáros, pénztért zaklattak, de honnan vegyen az ember ha nincs. Az asszony gyakran unszolta, kivált a hónap vége felé:

— Végy előleget

De ő csak a fejét rázta:

— Pénztárnok nem kérhet előleget, mert meg inog a belője helyezett bizalom.

Egy napon összeszóllalkozott a feleségével, ki keserű szemrehányásokkal illette élıhetetlenségéért. Férfi az

a ki nem képes ruházni egy asszonyt, meg egy öklönyi porontyot.

Az ember, mint a kivert kutya sompolygott el hazulról.

Az ucsán féltelen düh fogta el a nevetgélő járókelő, fényes fogatok, pompás kirakatok láttára.

Jó, dürmögte magában, kapni fogok én is akkor azután lesz jó ebédem, elegáns ruhám, még kocsira is fog telni. A feleségem nagyságos asszony lesz, míg egy ólomgolyó véget nem vet az egész dicőségnek.

S beszen haladt és beleütközött egy munkásba a ki izzadva szénportól feketén húzott maga után egy kis kocsit.

Nem tud vigyázni figyetlen rivalkodott rá a szuszogó alakra, miközben ovatosan fúj a viseletes ruhájáról a szénport, mely az összeütközésnél oda került, nehogy felt maradjon.

Könnyű a nagyságos urnak: válaszolt, felpillantva a munkás.

Fekete már nem hallotta a szavakat, mert tovább rohant, gondolataiban agyan már elkövete a bünt, de még nem hajtotta végre. Nem is fogja végrehajtani. A munkás csillapítólag hatott rá. Dolgozni fog ő is és megkeresi a kenyeret maga és hozzátartozói számára becsületesen. Megállt és megkönyöbült sóhajtott fel. Tova tűntek a gazdag ebédék, kocsik, fényűzés, de továbbint a revolvorgolyó is.

A hivatalban ismét megragadta a ház. A vér a fejébe tödült, szíve hangosan dobogott, midőn a selymes papírokat kivette a kaszából és a pénztárasztal rokeszei be dugta. A női fejek az ezres bankókon mosolyogtak és esábitóan intettek mint rossz leányok a kapu alatt. Megint eszébe jutott az izzadó munkás, aztán a felesége a mint fitymálva nézi végig a kartonruha, melylyel a napokon meglepte.

Lopva nézett szét. Ha most megtenné, nem venné

A nagymélt. honvédelmi miniszterium 16.500/91 számú rendeletének 3 §-a alapján felhívtnak a község-beli lótulajdonosok, hogy a birtokukban levő lovakat és teherhordó állatokat 1900 évi január hó 31 ik napjáig alólírott községi előljáróságnál a községi rendőrség helyiségében ott e czétra kiszolgáltatandó úrlapon jelent ssek be.

Azon lótulajdonosok, kik lovaikat a kitűzött határidőn belül bejelenteni elmulasztják, az idézett miniszteri rendelet alapján a járási közigazgatási hatóság által a községi szegény alap javára minden ló után 20 koronáig terjedhető bírsággal büntetendők és lovaiknak utólagos bejelentésére kötelezendők.

Az évi bejelentés alól fel vannak mentve:

1. Az Ó Felsége és a Felséges uralkodó ház tagjainak udvartartására szolgáló lovak;
2. Az állami lótenyésztési intézetek lovai;
3. A katona igazgatás lovai és a tényleg szolgáló katonatisztek azon saját lovai, melyekre szolgálatuk ellátására szükségük van;
4. A nemzetközi szerződések szerint felmentett lovak.

Kelt Szarvason, 1900. január 5.

Az előljáróság nevében:

SALACZ, jegyző.

Ujdonságok.

— **Tisztújítás.** A szarvasi helyi tanító egyesület 1899 év decz. 30-án tartotta rendes évi tisztújító közgyűlést. A tisztújítás előtt Molnár János elnök referált az egyesületnek mult évi működéséről dícsérettel emlékezve meg a tagoknak az egyesület iránti élénk érdeklődéséről, kitartó munkásságáról, a mellyel az egyesület a magyarországi tanító egyesületek között a lehető legjobb nevet szerzett s biztosított magának. A tagok említett érdeklődése és áldozatkészsége tette lehetővé, hogy a tagok önképzése mellett az egyesület ez évben is 440 koronát fordíthatott jótékonycélra, 80 koronáért csinos könyvtári szekrényt készíttette, nem megvetendő könyvtári alapított s a tanügyi sajtót 40 koronával szerezte meg. A lefolyt évben az egyesület egy rendes, két rendkívüli közgyűlést, tizenöt tag közreműködésével öt értekezletet és egy tanulságos kirándulást tartott. Az elnök jelentése után felolvastatták a számvizsgáló bizottságnak a jelentése, melynek alapján Glicz Zsigmond egyesületi pénztáros a felelősség terhe alól felmentetve s önzetlen fáradozásáért a felelősség közsönétét s elismérését jegyzőkönyvileg is nyilvánította. Ez után Glicz Zsigmond korelnöke mellett megejtettvén a tisztújítás, elnöknek Molnár János, alelnöknek Laukó Mátyás, jegyzőnek Paulónda János, pénztárnoknak Glicz Zsigmond, könyvtárosnak Bodnár József és asztmányi tagokul Bodnár Endre,

észe senki. A pénztár átadásánál sem jönnének rá a hiányra, mert a család módját már régebben kieszelte. Megdöbbenne tapasztalja, hogy a lopás terve hosszú idő óta foglalkoztatja. Elszántan nyul az ezresekhez és a menyit elér összegyűr és zsebrevá. Oh hogy égeti a lopott pénz! Hátán véres veríték csurog végig.

Egyszer kezd nyugodtan gondolkodni. Látja magát a ravatalon, látja feleségét az új gyászruhában, széles szalagokkal. Az asszony nem sir. Egy év múlva ismét terjéhez fog menni és a tragédia feledve lesz.

A vergődő ember rá-zorítja kezét a lopott pénzre és tovább bámul a semmiségbe. Emberek jönnek felveszik a koporsót és ekkor sirva fakad valaki: a fia.

Durván lökik félre az elárvult porontyot, a sikasz tó fiát.

A sikkasztó fia, ismételi félhangosan a pénztárnok azután valami végtelen fájdalom lopózik szívébe.

Nem, ez a szöke gyermek ártatlan, joga van apjától moesoktalan nevet követelni és kötelessége ezt ismét moesoktalanul saját fiának átadni.

A pénztárnok borús ábrázata felderül, hevesen löki vissza az ezreket és a pisztolyhoz nyul, melyet régen ott tartogatott fiókjában.

Igen, ez az igazság, motyogja. Átadom fiamnak azt az egyetlen kincset, a mi az apámról maradt reám: a moesoktalan nevet, mielőtt vétkeshetnék egy pillanattal később durranás rázza meg a levegőt. A pénztárnok átléte fejfel vergődött a földön, a vér kis patakokban adott tovább e borzasztó vádat: lopott: a sebesült még hallotta a szörnyű szót és összeszedte minden erejét, hogy megvédi azt a becsületet melyért életét áldozta de ereje elhagyta, csak egy kínos sóhaj, az utolsó, vergődött fel melléből...

Négy ember behozta a koporsót és belökték a kocsiba. Az elindult, lassan kocogva.

Urai Dezső.

Brózik Lajos, Ridegh János, Benzur Mihály lettek megválasztva. Az egyesület legközelebbi értekezletét február hóban fogja megtartani.

— **Papválasztás előtt.** Mult heti számunkban közöltük a helybeli ág. ev. egyháztanácsának és a krékési egyházmegye esperesének az ev. egyháznál megüresedett lelkesítő állásra eszközölt jelölését és a jelöltek próbaszónoklatának sorrendjét, most azonban arról értesülünk, hogy a sorrend megváltozik, mert az egyik jelölt nem jöhet el rendes időre, a másik nem fogadta el a jelöltséget illetve lemondott róla. E mellett, ami igen szomorú jelenség, az egyháztagok egy része, kontra értelmiség és magyarosodás ellen, egy senki által nem ismert jelölt mellett üti a nagy dobost elég tisztességtelen módon igyekszik hangulatot és pártot szerezni neki. Mi nem tartozunk az említett egyházhhoz, de bátorlag hat ránk ha azt látjuk, hogy az egykor virágzó egyházat a saját egyháztagjainak torzalkodása, ellenségeskedése a legszomorúbb helyzetbe sodorhatja. Különösen nem tudjuk helyeselni, hogy azok, akik oly fennem dicsekszenek az ő egyháziasságukkal s mellüket verdesve úton útfélen hangoztatják az egyházuk iránti jóindulatukat ily fontos esetben, egy teljesen ismeretlen ember érdeke miatt, csupa személyes bosszúból becsmerlik a meglevő lelkesítőket s pálcázótörnek egy érdekes hazafias gondolkodású, a protestantizmusnak mindig lelkes harczosa s jelenleg az egyházmegye esperesének és az egyháztanácsnak közös első jelöltje Baka Péter lelkesítő telett. Nem akarjuk hinni, hogy az egyháztagok többsége felüljön egy kortesfogásnak, amely személyes gyűlölet és bosszúból indult meg. Hinni akarjuk, hogy az egyház értelmisége, amely hivatva van, hogy az ilyen eltévelyedett egyháztagokat felvilágosítsa, mindent elkövet arra, hogy a sötétség embereinek fondorkodását megakadályozza, és az egyház jövőjét tartva szem előtt, a jelöltek legjelesbbikét Baka Pétert fogja megválasztani. Nem foglalkoztunk volna ezen ügygyel, ha az ide vonatkozó mozgalma: a tisztesség korlátain belül maradnak. De a közügy érdekében kötelességünk volt ezt megemlíteni, mert nem tartjuk a tisztességgel összeférhetőnek az olyan eljárást, hogy egyesek szereplési viselkedéséből és feltűnési vágyból ócsárolnak, rágalmaznak olyan egyénekre, kik a szarvasi ev. egyháznak érdemes tisztviselői és a közügynek más téren is számottevő munkásai. Ezzel nem akartunk az egyház belügyébe avatkozni, de hírlapírói kötelességünk a közügy és a béke rovására történő cmo elég szegénytelen korteskedést a nyilvánosságra hozni.

— **Ügyészégi megbízott.** Az új büntető perrendtartás értelmében a járásbíróságok büntügyi tárgyalásain is lesznek ügyészek, kik a közzvádat képviselik. A szarvasi járásbíróséghez az igazságügyi miniszter ügyészégi megbízottnak id. Kollár János ügyvédet, helyettesül Karancsi János aljegyzőt nevezte ki.

— **Meghívó.** A szarvasi öngyűlölet 1900 évi január hó 20-án az Arpad szálloda közös termében saját pénz tára javára zártkörű bált rendez. Beléptidj: Személy-jegy 3 korona családijegy 8 korona. Kezdeté 8 órakor.

— **Öngyilkosság.** Pásztor István szarvasi lakos amiatti elkeseredésben, hogy teljesen vagyontalan és nagy számú családját csak nagy küzdelmekkel tudja eltartani újév reggelén felkaszotta magát.

— **Köszönet.** Egy magát megnegvezni nem akaró kegyes adakozónak az uton hozom becses tudomására, hogy a küldött két korona és tíz filléri összegzet a küldőnőtől átvettem, azt a „Tanítókháza“ javára a gyűjtő iven N. N. betűk alatt bejegyeztem, s érte az egyesület nevében hálás köszönetet mondok. Szarvas, 1900 jan. 5. Molnár János, tanító egyesületi elnök.

— **Kitüntetés.** Darányi földművelésügyi miniszter J. Molnár Ferenc ösüdi lakost, ki 1865 óta egy helyen szolgál mint béres, díszoklevéllel és 50 frt jutalommal tüntette ki. A becsületes munkás kitüntetését ma vasárnap d. e. fogja Kreszmárik főszolgabíró az ösüdi előljáróság jelenlétében a kitüntetésnek átnyújtani. A jutalom és kitüntetés éppen jókor jött, mert mint értesülünk, a kitüntetés munkás jelenleg súlyos betegten fekszik, lábát amputálták.

— **Nyilvános köszönet.** A szarvasi iparos ifjak önképző köre ez uton mond hálás köszönetet a mult hó 26-án tartott táncmulatságán történt felülfizetésekért s a küldött tombolatárgyakért. Felülfizettek: Ifj. Salacz Ferenc, S. S. 3—3 frt. Forster Károlyné, Kozsueh János, Dr. Sziráczki János és Grabenhofer János 1—1 frt. Dr. Danes Szilárd, N. N. 70—70 kr. Csapó Soma, Perzel Jánosné, öz. Kuesek Jánosné 50—50 kr. Katona, Gyula, Pollák József, Pál János, Pollák Miska, Sinka János, Biran János, Roszjarovits Mihály, Ugrai Lajos, Ongyeskó N. Szarka József, Szarka Mihály Krátki Juliska, Bányász Erzsike, Sörös Károly, Alexander Adolf, Brachna István, Jeszenszki Frigyes Müller Károly, öz. Csapó Sománé, Kuhajda János, Takács Pál, Földvári János, Darida András, Kozsueh Endre, Kondacs Lajos, Kóczy Jánosné, Marsal Gyula, Osztróczki Annuska, Mennner Lajos, Sziacha Tivadár, Deiesh Armin, Stern Miksa, Oszterland Gyula, Fabó Pál, Zsigmond György, Rozsonyi István, Mula Símuel Darida Mihály, Boros Kálmán, Bieskai Izidor, Fuchs Béla, Bravik Pál, Wöber Frigyes 20—20 krt. Deiesh

Jenő és Bertók Pál 10—10 kr. Összesen 21 frt 70 kr. Tombola tárgyakat adományoztak: Liska növények, Medveg növények, Forster Ilonka, Szvák Annuska, Kóczy Juliska, Gyurik Emma, Sall Károlyné, Csapó Soma, Forster Károly, Forster Gusztó, Schönfeld és Polivka, Dantzki Sándor, Szalai Pál, Felker Márton N. N. Grabenhofer János, Roszjarovits János Molitörisz Pál, Müller Károly, Menda Dániel, Kozsueh János, N. N. Katona Gyula, Harmati János, Pál János.

— **Népmozgalmi statisztika.** A szarvasi anyakönyvi hivatalban 1899. évben a következő bejegyzések történtek:

Született	1078.	
Meghalt	815.	
Házasságra lépett	289.	
Született fiú élve	547.	
„ leány „	497.	
Halva született	34.	
„) fiú	23.	
Ebből) leány	11.	
Házasságra léptek:		
Evang. férfi	evang. nővel	250 pár
R. Kath. „	r. kath.	8 „
„ „	evang.	9 „
„ „	r. kath.	13 „
Gör. keleti	evang.	1 „
Izr. „	izr.	8 „

7814—899.

HIRDETMÉNY.

A föld és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdát illetőleg az adózók a következőkre figyelmeztetnek:

Általános jövedelmi pótdát fejeiben fizetendő.

a) a földbirtokra, a házbér alá eső házbirtokra a folyó évre kivetett állami egyenes adónak, a földteher mentességi járuléknak 30 százaléka;

b) a ház osztályadó alá eső házbirtokra a f. évről kivetett állami egyenes adónak és földtehermentességi járuléknak 40 százaléka.

A kölcsönrel terhelt ház- és földtulajdonosnak az 1883. XLVI. t. cz. 13. § a által a kedvezmény adható, hogy:

a) a föld- és házbirtoknak általános jövedelmi pótdátjából levonandó az illető tulajdonost bekebelező által is terhelt kölcsön után az adóvet megelőző év végéig tényleg le nem tört tökémaradék egy évi kamatainak 10 százaléka, feltéve, hogy e tökével kamatok is vannak bekebelezve.

A telekkönyvileg bekebelezett közadók és kincstári bérhátralek után járó kamatok nem képezik levonás tárgyát. (1883. XLIV. t. cz. 16. §.)

Az a) alatti bekebelezésben foglalt intézkedésből világosan kitűnik, hogy a levonás alapját képezi az az évi kamat összeg, mely az adóvet megelőző év végén fennmaradt tökémaradék után jár. Ha tehát valamely földbirtokos 1893. évi január hóban 100.000 forintot vett fel magán hitelezőnél és ebből ugyanazon év deczember hó 15 ig 60000 frtot visszafizetett, a levonás alapját az 1893. évről, az 1898. évi deczember hó végén fennmaradt 40000 forintnyi tökémaradék évi kamatainak 10 százaléka fogja képezni.

Ez eljárás azonban csupán az a) alatti bekebelezésben említett közönséges kölcsönökre vonatkozik, mert ezek től a kölcsönöktől, a jelzálog intézetektől felvett törlesztési kölcs. a b) alatti bekebelezésben világosan megkülönböztetnek.

Ugyanis a hitelintézetekkel foglalkozó pénzintézetektől felvett kölcsönökre nézve az általános jövedelmi pótdát kiszámításánál.

aa) A bizonyos évek alatt törlesztendő kölcsönök évi kamatainak változatlanul a törlesztőkre is alkalmazandó, melyek az adó év folyamán is keletkeztek. (1891. 41 187. P. M. B. 1891 13 P. K.)

A vallomás az adóév jan. hó 1—31ike közötti időben adandó be a községi előljáróságnál, (városi aló hivatalnál.)

E határidő lejártá után és jelsül október hó 15ig érkező vallomások az 1897 márcz. hó 23án kelt és a „Pénzügyi Közlöny“ 10ik számában megjelent 21.275 sz. rendelet szerint már csak igazolási kérvény útján és abban az esetben fognak figyelembe vétetni, ha hitelt érdemlőleg igazoltatik, hogy e késedelem elháríthatlan akadály miatt történt.

A benyújtott vallomásról elismervény adatik, mely a vallomás kellő időben történt benyújtásának igazolásul szolgál.

Kivételt képeznek a b) alatti bekebelezésben említett esetek, mert azok az adózók, a kik a kölcsön kamataira vonatkozó vallomások tényállására kitűzött határidő letelte után valamely pénzintézetnél telekkönyv bekebelezés mellett jaradék kölcsönt vesznek fel, jócsinták a felvett kölcsönnek tkvi bekebelezését igazoló és a bekebelezés megtörténteire következő 30 nap alatt benyújtandók vallomás alapján a rájuk az az adóév felvétele előtt kivetett általános jövedelmi pótdát mér vének helyesbítését az illetékes kir. p. ü. igazgatóság nál kérni.

Mindazon adózók kik az államkincstár megkérojtására irányzott szándékú az általános jövedelmi pótdát adónak jogosulatlan apasztása czéljából telekkönyvileg be nem kebelezett adósságot vállanak be, az 1883 évi XLIV t. cz 100 szakasza értelmében büntetendő jövedéki kihágást követnek el.

Szarvason, 1900 jan. 6.

Szarvas község Előljárói.

Felelős szerkesztő: SZIKES ANTAL.

